

[Iran'ın ehit Sleymani Adl Uzay A Projesi Start Ald](#)

Iran slam Cumhuriyeti Alak Dnya Yrngesi'ne (LEO) hafif uydu frlatma konusunda iyi bir .seviyededir. LEO'ya ar uydular frlatmay amalayan Iran, ehit Sleymani uzay a projesini balatlmtr

tr.arannews:Tesnim Haber- Ülkemizin Yedinci Be Yllk Kalknma Plan’nda "Iran'n uzay endüstrisi"nin vizyonu, planlar ve gelecei gibi maddeler yer alyor.

Buna göre letiim ve Bilgi Teknolojileri Bakanl, Savunma Bakanl ile ibirliliiçinde, ülkemizin uzay endüstrisinin büyümesini hzlandrmak ve uzay hizmetlerini sunmak ve uzay programlarn uygulamakla yükümlüdir. Birinci öncelik, Alçak Dünya Yörüngesi’ne ulama yeteneine sahip olmak ve ülkemizin yörüngelere noktalar korumak olmaldr.

Iran, Rusya, Amerika, Fransa, Japonya, Çin, ngiltere, Hindistan, Kuzey Kore ve Güney Kore ile birlikte LEO yörüngesine uydu frlatma yeteneine sahip 10 ülkede arasnda yer alyor. Iran'n uzay programnda 1000 km yörüngeye alglama uydular gönderme , 20000 km yörüngeye GPS uydusu gönderme ve 36000 km yörüngeye iletiim uydular gönderme gibi ana hedefler belirlenmitir.

Alçak Dünya Yörüngesi Nedir?

Alçak Dünya Yörüngesi (LEO), Dünya’nn etrafnda (Yörüngesi süresi 88 dakika olan) 160 km (99 mil) yüksekliinden (Yörüngesi süresi 127 dakika olan) 2000 km (1200 mi) yüksekliine kadar olan arala denk gelen bir yörüngedir.

Yer yüzünden 2 bin kilometre ila 35 bin 786 metreye kadar mesafeye Orta rtifa Uydu Yörüngeleri (MEO) olarak adlandırılır ve Yüksek rtifa Yörüngeleri (HEO) ise Dünya yüzeyine uzakl 35000 km den daha fazla mesafeye sahip yörüngelerdir.

LEO’nun yörüngesi süresi çok ksadr. 300 km yükseklikte bulunan cisim, dünyann etrafnda günde yaklak 15 kez dönüyor. nsanl uzay uçular LEO yörüngelerinin snrlar içinde gerçekletirilmektedir. Uzay istasyonlar, uzaktan alglama uydular ve çok sayda telekomünikasyon uydusu da bu yörüngelere yerletirilir.

Avrupa Uzay Ajans'nn verilerine göre u anda çeitli LEO yörüngelerinde 8 binden fazla uydu bulunmaktadr ve bunlarn 5 binden fazlas aktif LEO uydulardr. Tahminlere göre 2030 ylna kadar Alçak Dünya Yörüngesi’nde uydu says 58 bine ulaacaktr!

Dünyaya yollarındaki uyduların çoğu LEO yollarındadır. Dünyaya gözlemleyen uzaktan algılama uydularının çoğu da bu yollarında yer alıyor. Uluslararası Uzay İstasyonu'nun yanı sıra bazı meteoroloji uydular, uzaktan algılama uydular ve istihbarat uydular da LEO yollarında bulunmaktadırlar.

İran'ın Dünyaya Yollarındaki Hangi Uyduların Fırlattığı?

Safir uydusu Taycs ile Omid, Rasad, Navid ve Fecr uydularının fırlatıldığıdır. İran'ın ilk başarılı lansmanı, Safir tayc roketinin Omid uydusunu 245 km yüksekliğinde yollarına getirebilmesiyle gerçekleşti. Bu başarı İran'ın dokuzuncu başarılı fırlatma olarak yollarına yeteneğine sahip ülkeler arasında girmeyi başardı.

Safir uydusu Taycs'nin 4 versiyonuna sahiptir. Safir 1, yollarına alt uyduların kullanıldığı ve 2009 yılında Omid uydusunu fırlattı. Safir 1A, 2011 yılında Rasad uydusunu başarıyla fırlatmayı başardı. Safir 1B, Navid uydusunu 2011 yılında yollarına getiremeye yerleştirdi. Safir'in son versiyonu olan Safir 1B'nin fırlatılması girişimi başarısız oldu ve 2014 yılında yapılan fırlatmada Fajr uydusu başarıyla fırlatıldı.

Bu fırlatma roketinin en önemli özelliği yükseklik açısından yollarına seviyesidir, tüm versiyonlarda uydular LEO yollarına yerleştirilmiştir.

İslam Devrim Muhafızları Ordusu Hava Kuvvetleri 22 Nisan 2020'de 'Nur 1' adıyla verilen askeri uyduyu başarıyla fırlattı. 'Kasid' (Haberci) adlı uydusu Tayc roketiyle fırlattı ve uydusu yerden 430 kilometre mesafedeki yollarına başarıyla yerleştirildi. Yaklaşık 2 yıl sonra 'Nur-1' uydusunun misyonu başarılı olarak sona erdi (15 Nisan).

Devrim Muhafızları Ordusu'nun ikinci uydusu fırlatma işlemi 8 Mart 2021'de gerçekleştirildi ve Nur 2 adlı askeri uydunun yerden 500 kilometre mesafedeki yollarına yerleştirilmesi başarıyla sonuçlandı. Bununla beraber İran'ın aynı anda yollarında fırlatılan iki askeri uydusu sahibi oldu. Fırlatma sırasında uydusu Tayc Kasid, birinci fırlatmada Kadir adlı askeri balistik fırlatma sistemini kullandı.

İran, Mart 2012'de yerel Kased fırlatma sistemiyle bir uydusu da uzaya fırlattı ve LEO yollarına uydusunu yerleştirmeyi başardı. Daha önce Omid, Rasad ve Navid uydularını İran'ın yerel fırlatma roketiyle uzaya fırlatılarak başarıyla yollarına getirebilmesi ancak belirli nedenlerden dolayı uyduların kullanım süreleri kısaldı. LEO yollarında varlıklarını sürdürmek için 3 yıldan fazla olan operasyonel uyduların fırlatılması gerekiyor.

Devrim Muhafzlar Ordusu 2022'de, "Nur-2" ad verilen ülkenin ikinci askeri uydusunun uzaya fırlatıldığını duyurdu.

Kased adı uydusu fırlatılan Nur-2 yerden 500 kilometre mesafedeki yörüngeye başarıyla yerleştirildi; Nur-2 uydusunun 3 yıllık ömrü olduğu belirtiliyor.

Devrim Muhafzlar Ordusu Hava-Uzay Kuvvetleri tarafından geliştirilen askeri uydusu Nur-3 Eylül 2023'te Kased adı uydusu fırlatıldı. Bu uydunun yerden 450 kilometre mesafedeki yörüngeye yerleştirilmesi başarıyla sonuçlandı.

9 Eylül 2022'de "Hayyam" Uydusu Kazakistan'dan Fırlatıldı

9 Eylül 2022'de "Hayyam" uydusu Kazakistan'daki Baykonur Uzay Üssü'ndeki 31 numaralı alandan Rus Soyuz 2.1b roketiyle fırlatıldı. 500 kilometre mesafedeki yörüngeye başarıyla yerleştirilen uydusu, termal kaynaklar, madencilik, çevre sorunları ve sınırların izlenmesi için kullanılıyor.

Halihazırda Altın Derya Yörünge (LEO) uydusu operasyonel olarak çalışıyor.

LEO Yörüngeinde Konumunu Salımları M?

Halihazırda Altın Derya Cumhuriyeti bünyesinde uydusu fırlatma konusunda iyi durumda, ancak bunun yerli uyduların yörünge faaliyetlerine katkılarıyla mümkün olan belirtilmelidir; Ancak unu da belirtmekte fayda var, Kazakistan'daki Baykonur Uzay Üssü ve Altın Derya'nın 1000 km uzaklıkta olmasına rağmen bölgesel olarak büyük bir rakibimiz olacak!

Altın Derya Yörünge (LEO) hafif uydular yerleştiren uydusu fırlatma roketinin tasarımı ve testi konusunda iyi bir seviyededir. Bu yüzden Altın Derya uydularını fırlatmayacak ama çalışıyor, Bu kapsamda uzay alanı projesi için Sırasıyla balatılmı.